

KARŁOWICZ
PSM w Katowicach

PROGRAM NAUCZANIA

W SZKOLE MUZYCZNEJ II STOPNIA

PRZEDMIOT GŁÓWNY - KLARNET

Opracowanie: Maciej Niewiara, Czesław Kasperek
Aktualizacja: Jadwiga Czarkowska, Michał Szerszeń

WSTĘP

Program nauczania w specjalności – klarnet opracowano w oparciu o podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego, określoną w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego. Program przeznaczony jest do realizacji przez uczniów klasy klarnetu w sześcioletniej szkole muzycznej II stopnia. Uczniowie ci kontynuują naukę gry na klarnecie rozwijając swoje uzdolnienia, wrażliwość muzyczną, kompetencje i umiejętności instrumentalne. U podstaw niniejszego programu leży przeświadczenie, że przedmiotem procesu nauczania jest indywidualnie traktowany uczeń, do którego potrzeb, umiejętności i wrażliwości nauczyciel elastycznie dopasowuje techniki i sposoby pracy oraz materiał i repertuar zawarty w programie nauczania.

CELE KSZTAŁCENIA - WYMAGANIA OGÓLNE

1. Doskonalenie gry na instrumencie.

Uczeń rozwija i utrzuca umiejętności gry na instrumencie.

2. Przygotowanie do samodzielnej pracy.

Uczeń:

- 1) odpowiedzialnie wykorzystuje czas przeznaczony na pracę z instrumentem;
- 2) przygotowuje i wykonuje dzieła muzyczne zgodnie z kanonami stylu i formy muzycznej.

3. Przygotowanie do aktywnego udziału w życiu muzycznym.

Uczeń:

- 1) występuje publicznie jako solista i kameralista;
- 2) posiada umiejętność pracy w dużym zespole wykonawczym;
- 3) jest świadomym odbiorcą sztuki.

4. Posługiwanie się dostępną technologią informacyjną i komunikacyjną.

Uczeń wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną w celu poszerzania wiedzy oraz dalszego kształcenia i rozwoju artystycznego.

CELE KSZTAŁCENIA - WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

1. Doskonalenie gry na instrumencie

Uczeń:

- 1) zna historię, budowę i odmiany instrumentu: klarnet A, B, C, D, Es, klarnet basowy, bassethorn
- 2) udoskonala podstawowe techniki oddechu, zna budowę aparatu oddechowego;
- 3) zna sposoby rozgrywania się (ćwiczenia oddechowe, ćwiczenia emisji dźwięku i biegłości palcowej);
- 4) świadomie kontroluje prawidłową intonację;
- 5) zna i stosuje nowe środki wyrazu w zakresie dynamiki i barwy dźwięku;
- 6) świadomie posługuje się różnorodnymi technikami artykulacyjnymi, dynamiką i agogiką;
- 7) posługuje się wysokim stopniem techniki palcowej, która pozwala mu na wykonywanie utworów o charakterze wirtuozowskim;
- 8) czyta nuty a vista, prawidłowo realizując zapis nutowy;

- 9) świadomie korzysta z różnych sposobów zapamiętywania materiału nutowego;
- 10) zna zasady transpozycji, wykonuje wybrane fragmenty partii orkiestrowych.

2. Przygotowanie do samodzielnej pracy

Uczeń:

- 1) zna i przestrzega podstawowych warunków i higieny pracy (przewietrzone pomieszczenie, odpowiednie oświetlenie, prawidłowe ustawienie pulpitu);
- 2) organizuje i realizuje pracę nad poszczególnymi elementami warsztatu według wskazówek nauczyciela;
- 3) łączy i wykorzystuje wiedzę teoretyczną w pracy nad samodzielnym przygotowaniem utworu;
- 4) kontroluje i analizuje własną grę podczas ćwiczenia;
- 5) interpretuje prawidłowo utwory w oparciu o wiedzę teoretyczną na temat stylów i form muzycznych (koncert, sonata, suita, miniatura, temat z wariacjami);
- 6) odznacza się w grze kreatywnością, muzykalnością i wrażliwością artystyczną;
- 7) poszerza wiedzę z zakresu literatury muzycznej przeznaczonej na klarnet, uwzględniając utwory skomponowane współcześnie.

3. Przygotowanie do aktywnego udziału w życiu muzycznym

Uczeń:

- 1) potrafi umiejętnie i swobodnie prezentować się na scenie (koncentruje się i pokonuje treść, właściwie ocenia warunki akustyczne sali i dostosowuje do nich sposób gry);
- 2) potrafi zróżnicować role - jako solista i kameralista;
- 3) kompetentnie i kreatywnie realizuje zadania artystyczne w grze zespołowej;
- 4) śledzi bieżące wydarzenia kulturalne i bierze w nich udział, selekcjonuje je pod kątem wykonywanego programu, wykonawców i wskazówek nauczyciela;
- 5) kształtuje własne poglądy na temat muzyki, słuchając różnych wykonania dzieł muzycznych i porównując te wykonania.

4. Posługiwanie się dostępną technologią informacyjną i komunikacyjną

Uczeń:

- 1) samodzielnie poszukuje, analizuje i dobiera informacje z zakresu przedmiotu głównego oraz przedmiotów ogólnomuzycznych;
- 2) potrafi obsługiwać aparaturę umożliwiającą rejestrację gry w celu dokonania analitycznej oceny swoich prezentacji.

MATERIAŁ NAUCZANIA

Klasa pierwsza

Gamy i pasaże

Gamy i pasaże majorowe do 4 znaków, w obrębie skali e – c³ dłuższymi wartościami w tempie umiarkowanym. Gamy majorowe w pochodach tercjowych.

Szkoły i etiudy

Do wyboru w załączeniu

Utwory solo i z towarzyszeniem fortepianu

Do wyboru w załączeniu

Minimum wymagań programowych

- gamy i pasaże majorowe do 3 znaków, w obrębie 2 oktav, półnutami i ćwierćnutami, w tempie umiarkowanym;
- gamy majorowe w pochodach tercjowych;
- 2- ćwiczeń o różnych problemach technicznych;
- 2 drobne utwory z fortepianem ;

Program egzaminu

- przygotowana gama i pasaż w tonacji do 3 znaków;
- gama w pochodach tercjowych;
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej;
- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu – z pamięci.

Klasa druga

Gamy i pasaże

Gamy majorowe, legato, staccato, w tempie umiarkowanym (ósemkami). Gamy minorowe harmoniczne i melodyczne. Pasaże, dominanta septymowa i pochody tercjowe. Do pięciu znaków w skali e-e³.

Szkoły i etiudy

Do wyboru w załączeniu

Utwory solo i z towarzyszeniem fortepianu

Do wyboru w załączeniu

Minimum wymagań programowych

- gamy i pasaże majorowe do 4 znaków, w obrębie skali e-c3, staccato, w tempie umiarkowanym
- gamy majorowe w pochodach tercjowych;
- 20 etiud o różnych problemach technicznych;
- 3 drobne utwory z fortepianem;

Program egzaminu

- gamy i pasaże (majorowe i minorowe) w tonacjach do 4 znaków;
- gamy w pochodach tercjowych;
- 2 etiudy o różnej problematyce;
- utwór z towarzyszeniem fortepianu - z pamięci;

Klasa trzecia

Gamy i pasaże

Gamy pasaże majorowe, minorowe - harmoniczne i melodyczne do 6 znaków, w obrębie skali e-g³. w różnych rodzajach artykulacji. Pasaże majorowe, minorowe, dominanta septymowa Gamy majorowe i minorowe w pochodach tercjowych

Szkoły i etiudy

Do wyboru w załączeniu

Utwory solo i z towarzyszeniem fortepianu

Do wyboru w załączeniu

Minimum wymagań programowych

- gamy i pasaże majorowe i minorowe - harmoniczne i melodyczne do 5 znaków, W obrębie skali e-e², w różnych rodzajach artykulacji
- gamy majorowe w pochodach tercjowych;
- 15 etiud różnych problemach technicznych;
- 4 utwory z towarzyszeniem fortepianu lub solo;

Program egzaminu

- gamy majorowe i minorowe - harmoniczne i melodyczne w tonacjach do 5 znaków wraz z pozostałymi składnikami;
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej;
- utwór z towarzyszeniem fortepianu - z pamięci.

Klasa czwarta

Gamy i pasaże

Gamy majorowe, minorowe, harmoniczne i melodyczne we wszystkich tonacjach, w obrębie skali e - a³ w różnych rodzajach artykulacji. Pasaże majorowe, minorowe, dominanta septymowa. Gamy majorowe w interwałach: tercje, kwarty. Gamy minorowe harmoniczne w pochodach tercjowych. Z pamięci.

Szkoły i etiudy

Do wyboru w załączeniu

Utwory solo i z towarzyszeniem fortepianu

Do wyboru w załączeniu

Minimum wymagań programowych

- gamy majorowe i minorowe, harmoniczne i melodyczna do 6 znaków, w obrębie skali e-g³. w różnych rodzajach artykulacji;
- pasaże majorowe i minorowe, dominanta septymowa;
- gamy majorowe i minorowe harmoniczne w pochodach tercjowych;
- 15 etiud o różnych problemach technicznych;
- 2 utwory z fortepianem lub solo;

Program egzaminu

- wybrane przez komisję gamy majorowe i minorowe wraz z pozostałymi składnikami
- 2 etiudy - w tym jedna wybrana przez komisję;
- utwór z towarzyszeniem fortepianu lub solo - z pamięci;

Klasa piąta

Gamy i pasaże

Gamy majorowe i minorowe, harmoniczne i melodyczne we wszystkich tonacjach, w obrębie skali e-a³, w różnych rodzajach artykulacji. Pasaże majorowe, minorowe, dominanta septymowa. Gamy majorowe w interwałach: tercje, kwarty Gamy minorowe harmoniczne w pochodach tercjowych. Z pamięci w tempie umiarkowanym szesnastkami

Szkoły i etiudy

Do wyboru w załączeniu

Utwory solo i z towarzyszeniem fortepianu

Do wyboru w załączeniu

Minimum wymagań programowych

- gamy majorowe i minorowe, harmoniczne i melodyczne we wszystkich tonacjach w obrębie skali e-g³. w różnych rodzajach artykulacji;
- pasaże majorowe i minorowe dominanta septymowa;
- gamy majorowe i minorowe w pochodach tercjowych;
- gamy majorowe w interwałach kwartowych (dopuszcza się wykonanie w dłuższych wartościach);
- 15 etiud o różnych problemach technicznych;
- 3 utwory z fortepianem lub solo;

Program egzaminu

- wybrane przez komisję gamy majorowe i minorowe wraz z pozostałymi składnikami
- 2 etiudy - w tym jedna wybrana przez komisję;
- utwór z towarzyszeniem fortepianu lub solo - z pamięci

Klasa szósta

Gamy i pasaże.

Gamy majorowe i minorowe, harmoniczne i melodyczne we wszystkich tonacjach, w obrębie skali e-a3, w różnych rodzajach artykulacji. Pasaże majorowe, minorowe, dominanta septymowa. Gamy majorowe w interwałach - tercje, kwarty. Gamy minorowe w pochodach tercjowych. Podstawy transpozycji in C, in A. Fragmenty literatury orkiestrowej. Czytanie a vista.

Szkoły i etiudy

Do wyboru w załączeniu.

Utwory solo i z towarzyszeniem fortepianu

Do wyboru w załączeniu

Minimum wymagań programowych

- gamy majorowe i minorowe, harmoniczne i melodyczne we wszystkich tonacjach obrębie skali e-g3, w różnych rodzajach artykulacji;
- pasaże majorowe i minorowe, dominanta septymowa;
- gamy majorowe i minorowe w pochodach tercjowych;
- gamy majorowe w interwałach kwartowych;
- 15 etiud o różnych problemach technicznych;
- 3 utwory z towarzyszeniem fortepianu lub solo, w tym jeden utwór w formie cyklicznej;

Obowiązkowe przesłuchanie techniczne

- gamy majorowe i minorowe, harmoniczne i melodyczne, we wszystkich tonacjach wraz z pozostałymi składnikami;
- 2 etiudy o różnych problemach technicznych, w tym jedna wybrana przez komisję;
- przygotowane fragmenty utworów literatury orkiestrowej;

Egzamin dyplomowy

- koncert;
- sonata lub sonatina;
- utwór dowolny;

Repertuar powinien obejmować utwory różnych epok. Jeden utwór należy wykonać z pamięci.

Szkoły i etiudy

- C. Bärmann: Klarinetten Schule, cz. II, IV, V
- A. Brzozowski: Szkoła na klarnet, CEA, Warszawa.
- E. Cavallini: 30 Capricci, opr. A. Giampieri, G. Ricordi, Milano
- Ch. Colin: Études moderne, Ch. Colin, New York.
- U. Delécluse: Vingt Études Faciles, A. Leduc, Paris.
- F. Demnitz: Elementarschule für Klarinette, C.F. Peters, Frankfurt, Leipzig, London, New York.
- V. Getman: Azbuka Klarinetista, Sovetsky Kompozitor Publisher, Moskwa.
- A. Giampieri: Passi diffecili e „A solo” cz. 1/ studia orkiestrowe/ Ricordi.
- T. Hejda, Szkoła na klarnet, cz. I, PWM.
- P. Jeanjean: Études Progressives et Melodiques, A. Leduc, Paris.
- A. Kasperek: Szkoła na klarnet, WM Woal.
- R. Kell: 17 Staccato studies, C. Fischer, New York.
- R. Kietzer: Szkoła op. 79, T. III No 33, W. Zimmermann, Leipzig.
- H. Klosé: Méthode complète de clarinette, A. Leduc, Paris.
- E. Koch: Schule für Klarinette, cz. I, Leipzig.
- I. Krotochwil: 66 Etiud, Editio Supraphon, Praha.
- F. Kröpsch: 416 Etüden für Klarinette, cz. I - IV, C.F. Schmidt, Heilbronn a. N
- L. Kurkiewicz: Wybór etiud i ćwiczeń, z. 1,111, IV PWM.
- J. Lancelot: Quinze Etudes, Editions Musicales Translantiques, Paris.
- H. Lange: Schule für Klarinette, Hofmeister Frankfurt a/M.
- G. Langenus: 25 Studies, C. Fischer, New York.
- J. Lenot: Belveders III, Salabert S. A., Paris.
- O. Langey: Practical Tutor, Boosey and Hawkes.
- L. Lic: Popularna szkoła na klarnet, PWM.
- M. Łandier, N. Kiriuchin: Etiudy, Muzyka, Moskwa.
- A. Presman: Wybrane etiudy i fragmenty orkiestrowe, z. I, Muzyka, Moskwa.
- E. Przybyła: 22 Etiudy, PWM.
- R. Reski: Klarinettenetüden I, VEB Deutscher Verlag für Musik, Leipzig.
- C. Rose: 32 Etudes for Clarinet, C. Fischer, New York.

20 Grand Studies, International Music Company, New York.

F. Sternberg: 12 Grotesken, Hofmeister, Leipzig

A. Stark: 30 Etiud, GMI, Moskwa.

R Stark: 24 Grand Virtuoso - Studies, C.F. Schmidt, Heilbronn a. N.

A. Uhi: 48 Etüden, Schott, Mainz.

Yamaha: Band Student Clarinet, Boook I. A band Method for individual Instruction
Sandy Feldstein, John O'Reilly, wyd. Alfred.

H. Wahls: Anfangenetüden II, Hofmeister.

L Wiedemann: Praktische und theoretische Studien für Klarinette cz. V-XI, Breitkopf,
Leipzig
75 Etüden für Klarinette, Edition Breitkopf.

I. Wyczyński, S. Przysaś: Studia orkiestrowe, opr. cz. li II, PWM.

B. Zákostelecký: Skola hry na clarinet, cz. I. Editio Supraphon, Praha.

F. Zitek: 10 (studi pro klarinet). Editio Supraphon, Praha.

Utwory

Koncerty

H.J. Bärmann: Koncert (Quintett) Es-dur op.23, Schott, Mainz.

F. Busoni: Concertino, Breitkopf, Leipzig.

L. Cahuzac: Concertino, G. Billaudot.

B.H. Crusell: Koncert Es-dur op. 1, Musica Rara Monteaux, France,
Koncert f-moll op.5, H. Sikorski, Hamburg.
F. Devienne: Concertino, Editio Musica, Budapest.

F. Dobrzyński: Koncert, PWM

Ch. Duvernoy: Concerto nr 3, A. Leduc, Paris.

G. Finzi: Concerto, Boosey&Hawkes, London.

E. Gabler: Koncert nr 1, GMI, Moskwa.

K. Gange: Concertino, Piper Publications.

F.A. Hoffmeister: Koncert F-dur, Editio Musica, Budapest.
Koncert B-dur, Editio Musica, Budapest.

N.D. Joio: Concertante, C. Fischer, New York.
H. Klose: Concertino, A. Leduc, Paris.
A. Koželuch: Koncert Es-dur, Editio Musica, Budapest.
F. Kramář - Krommer: Koncert Es-dur op.36, Editio Musica, Budapest, Editio Artia,
Prague.
A.J. Kramowa: Dietskij koncert, Muzyka, Moskwa.
K. Kurpiński: Koncert B-dur, PWM.
I. Mann: Koncert, GMI, Moskwa.
M. Magin: Concerto, Paris.
S. Mercadante: Concerto, Zerboni, Milano.
I Pleyel: Koncert B-dur, Editio Musica, Budapest.
K.G. Reissiger: Studienkonzert op.63, Hofmeister.
M. Rimski-Korsakow: Koncert, Muzyka, Moskwa.
A. Shaw: Concerto, Mills Music, New York.
M.Spisak: Concertino, PWM
L. Spohr: 1 Koncert c-moll, Edition Peters.
K. Stamitz: Koncert B-dur (Darmstädter), H. Sikorski, Hamburg
Koncert Es-dur (Darmstadter), Hofmeister, Leipzig.
Koncert Es-dur, Edition Sikorski, Hamburg,
Koncert F-dur, Editio Musica, Budapest
G. Tartini: Concertino, Editio Musica, Budapest: Boosey&Hawkes, London
F. Tausch: Koncert, Editio Musica, Budapest.
V. Tuček: Koncert B-dur, Panton, Praha
J.B. Vanhal: Concerto, Editio Musica, Praha
T.H. Verhey: Concert g-moll, Zimmermann, Leipzig.
C.M. Weber: Concertino Es-dur op. 26, Edition Breitkopf.
Koncert f-moll op. 73 nr 1, Edition Breitkopf.
Koncert Es-dur op 74 nr 2, Edition Breitkopf.

Sonaty i sonatiny

- M. Arnold: Sonatina, A. Legnick, USA.
- B. Bartok: Sonatina, Editio Musica, Budapest.
- L. van Beethoven: Sonata V F. GMI, Moskwa.
- E. Borrel: Sonate III, Ed Richlin, Geneva
- A Copland: Sonata, Boosey&Hawkes, USA.
- F. Danzi: Sonata, Editio Musica, Budapest.
- M. Dubois: Sonate, A. Leduc, Paris,
- O. Färber: Sonate op.26, Leipzig
- F. Finke: Sonata, Breitkopf.
- O. Flosman: Zbojnicka Sonatina, Editio Supraphon, Praha.
- W. Friedman: Quasi Una Sonata, PWM.
- FA Hoffmeister: Sonata F-dur, Editio Musica, Budapest.
Sonata g-moll, Editio Musica, Budapest.
- A Honneger: Sonatine, Salabert, Paris.
- R. Jettel: Sonata B-dur, Hofmeister.
- K.B. Jiřak: Sonata, Editio Supraphon, Praha,
- S. Kisielewski: Sonata, PWM.
- S. Lachowska: Sonatina, PWM.
- P. Lodmiraalt: Sonate, A. Leduc, Paris.
- B. Martinů: Sonatina, A Leduc, Paris.
- F. Mendelssohn-Bartholdy Sonata, MCA Music, New York.
- A. Moeschinger: Sonatina op.65, Hawkes&Sohne.
- WA Mozart: Sonatina, Editio Musica, Budapest
- M. Novák: Sonatina, Slovenský Hudobný Fond, Bratislava.
- P. Perkowski: Sonata, PWM
- F. Poulenc: Sonata, W. Chester, London,
- H. Rakow: Sonata, GMI, Moskwa
- G. Raphael: Sonatine op.65 nr 8, Breitkopf.
- C. Saint-Saëns: Sonate op 167, Edition Peters.
- P. Sancau. Sonatine, Durand, Paris.
- G. Setaccioli: Sonata Es-dur op 31. Ricordi, Milano.

A Szałowski: Sonatina, Omega Music, New York.
I. Szelényi: Sonatina, Editio Musica, Budapest.
MJ. Stran: Sonata, Panton, Praha
G.Ph. Telemann: Sonata, opr. M. Tribucha
Pozostałe utwory z towarzyszeniem fortepianu
R. Arnell: Eight Clarinet Pieces Edition Peters, London.
E. Avon: Fantaisie de concert, Editions Musicales Andrien Freres, Paris G. Bacewicz:
Łatwe utwory, PWM.
T. Baird: 2 Kaprysy, PWM.
A. Baklanowa: Acht leichte stücke, Hofmeister Musikverlag, Leipzig
N. Baklanowa: Wariacje,
L. Bassi: Rigoletto di G. Verdi, Fantasia di Concerto, Ricordi, Milano,
J. Bauer. Toccata, PWM.
A. Beaucamp: Compatne, A. Leduc, Paris.
F. Berr: Air Varie, VEB Hofmeister Musikverlag, Leipzig.
R. Berthelot En Berçant l'Ourson, Editions Henry Lemoine, Paris.
M. Bitsch: Bagatele, A. Leduc, Paris.
A. Bloch: Denneriana, A. Leduc, Paris.
E. Bozza: Aria, A. Leduc, Paris.
Claribel, A. Leduc, Paris.
L. Cahuzac: Variations sur un air du pays d'oc, A. Leduc, Paris
Ph. Cardew. Scherzo, Boosey&Hawkes, London
E. Cavallini: Serenata, G. Ricordi, Milano.
Adagio e Tarantella, G. Ricordi, Milano.
R. Clérise: Vielle Chanson, A. Leduc, Paris.
A Coquard: Mélodie et Scherzetto op.68, A. Leduc, Paris.
C. Debussy: Deux préludes, Editio Musica, Budapest.
The Little Negro, Editio Musica, Budapest.
Petite Piece, Peters.
M. D'Ollone: Fantasia Orientale, SMC, San Antonio, Texas.
G. Donizetti: Concertino B-dur, Edition Peters.
F. Domažlický: Romance op. 8. Editio Supraphon, Praha.
P.M. Dubois: Rapsodie, A. Leduc, Paris.
Beagency - Concerto, A. Leduc, Paris

P. Dukas: Alla Gitana, A. Leduc, Paris

Z. Fabijańczyk: Impresja, Z. Fabijańczyk

H. Ferguson: Four Short Pieces, Boosey&Hawkes, London

G. Finzi: 5 Bagatelles, Hawkes, London

N.W. Gade: Phantasiestücke op. 43, W. Hansen, Copenhagen

Ph. Gaubert: Fantasie, A. Leduc, Paris.

A. Giampieri: Il carnevale di Venezia - Capriccio variato, G. Ricordi, Milano
Fantasia, G. Ricordi, Milano.

Cz. Grudziński: Wariacje, PWM.

R. Hahn: Sarabande et theme varié, A. Leduc, Paris.

R. Hiekisch: Elegia, Editio Musica, Budapest.

J. Hubeau: Air tendre et varie, Durand.

P. Jeanjean: Le carnaval de Venice, A. Leduc, Paris.
Le Carnaval de Venise, Salabert, Paris.
Nadantino, Prélude et scherzo, A. Leduc, Paris.

S. Kisielewski: Intermezzo, PWM.

H. Klosé: Dernière Pensée. A. Leduc, Paris.

R. Kókai: Négy Magyar Tánc, Ženemükiadó Vállalat, Budapest

F. Kramář: Romance, II cz. Kwartetu B-dur,

Ch. Lefebvre: Fantaisie - Caprice op. 118, A. Leduc, Paris.

D. Lovreglio: Fantasia da Concerto su motivi de .La Traviatta", G. Ricordi, Milano.

E. Lucas: Divertissement, Durand, Paris.

W. Lutosławski: Preludia taneczne, PWM.

G. Marty: Premiere Fantaisie, SMC, San Antonio, Texas.

J. Massnet: Rozmyślanie,
A. Messagér. Solo de concours, SMC, San Antonio, Texas.

D. Milhaud: Duo concertant, A. Leduc, Paris.

M. Moszkowski: Tańce hiszpańskie op. 12, Peters.

WA Mozart: Taniec chłopski, Editio Musica, Budapest.

R. Muczyński: Time Pieces, Theodore Presser Company, Pensylwania.

M. Niziurski: Suita dziecięca, PWM.

T. Paciorkiewicz 4 Kaprysy, PWM.

J. Pálениček: Malá suite, Panton, Praha.

K. Penderecki: 3 Miniatury, PWM.

A. Périer. Le Huron romance, A. Leduc, Paris.

G. Pierné: Canzonetta op. 19, A. Leduc, Paris.

P. Piggott: Fantasie Es, A. Leduc, Paris.

H. Rabaud: Solo de concours, A. Leduc, Paris.

S. Rachmaninow: Vocalise op.34. Editio Musica, Budapest.

C. Reinecke: Introduzione et Allegro appassionato, MCMI by Bosworth

P. Revel: Fantaisie, A. Leduc, Paris.

G. Rossini: Variazioni, G. Zanibon, Padova.

 Introduktion, Thema und Variationen, H. Sikorski, Hamburg.

P. Rytel: Romans op.26, PWM.

 Wariacje na temat Schumanna, PWM.

R. Schumann: Phantasiestücke, Edition Peters, Leipzig.

K. Serocki: Taniec, PWM.

L. Signore: Variazioni in B, Editio Supraphon, Praha.

Ł. Spasokukockij: Dwie pieśni, Kijów.

L. Spohr. Andante mit Variationen op.34, C.F. Schmidt, Heilbronn a. N.

D. Succari: Instants d'Argile, A. Leduc, Paris.

J. Szwed: 5 Kaprysów, PWM.

J. Świder: Kaprys, PWM.

 Improwizacja, PWM.

G. Vránek: Tři melodie. Editio Supraphon, Praha.

R. Wagner: Adagio, Edition Breitkopf, Leipzig.

S. Wasilienko: Taniec wschodni op.47, PWM.

C.M. Weber: Grand duo Concertant, Edition Peters.

 Introduktion, Thema und Variationen, Bote&Bock, Berlin Wiesbaden

 Wariacje. GMI, Moskwa.

L. Weiner Peregi Verbunk Editio Musica, Budapest

Ch M Widor Introduction et Rondo op 72. SMC, San Antonio, Texas

I Wyczynski Łatwe utwory, PWM

J. Zathej Suite zartobliwe. PWM

Utwory na klarnet solo

J.S. Bach: Sonaty partity

B. Kovács: Hommages, Edition Darok, Leverkusen

J. Krenz: Misica per clarinetto solo, PWM.

J. Pauer: Monology viedniho dne, Panton, Praha.

EFEKTY KSZTAŁCENIA PO ZAKOŃCZENIU NAUKI W SZKOLE MUZYCZNEJ II STOPNIA

Uczeń

- 1) szanuje dziedzictwo kulturowe własnego i innych narodów,
- 2) przestrzega zasad kultury i etyki, prawa autorskiego oraz innych aktów prawnych związanych z ochroną dóbr kultury,
- 3) zna historię dziedziny artystycznej, w obszarze której działa,
- 4) posiada wiedzę niezbędną do prawidłowej realizacji zadań praktycznych w dziedzinie artystycznej, która reprezentuje:
- 5) zna związki między swoją i innymi dziedzinami sztuki:
- 6) aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym;
- 7) prezentuje swoje dokonania:
- 8) kreatywnie realizuje zadania, wykazując się wrażliwością artystyczną,
- 9) potrafi ocenić jakość wykonywanych zadań:
- 10) realizuje indywidualnie i zespołowo zadania i projekty artystyczne w zakresie wyuczonej specjalności:

- 11) pracuje w zespole w ramach przydzielonych zadań, biorąc współodpowiedzialność za efekt końcowy wspólnej pracy;
- 12) nawiązuje kontakty i współpracuje z muzykami zespołu;
- 13) buduje relacje oparte na zaufaniu;
- 14) prezentuje aktywną postawę w działaniu;
- 15) potrafi organizować swoją pracę;
- 16) dba o bezpieczne i higieniczne warunki swojej pracy oraz o kondycję fizyczną i zdrowie;
- 17) konsekwentnie dąży do celu;
- 18) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 19) stosuje sposoby radzenia sobie ze stresem, w szczególności z trema;
- 20) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 21) wyszukuje, dokonuje wyboru i oceny informacji zawartych w różnych tekstach kultury;
- 22) wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną w realizacji zadań artystycznych do pogłębienia wiedzy i doskonalenia umiejętności;
- 23) jest przygotowany do kontynuowania nauki;
- 24) pracuje nad własnym rozwojem artystycznym i zawodowym;
- 25) potrafi świadomie określić swoje możliwości.

UWAGI KOŃCOWE

W szkolnictwie muzycznym odpowiedzialność nauczyciela przedmiotu głównego za prawidłowy rozwój osobowości artystycznej ucznia jest bardzo szczególna. Należy pamiętać, że dla większości uczniów nauczyciel jest wzorem, który naśladują. Dlatego tak ważne są jego umiejętności i sposób postępowania. Nauczyciel powinien wyposażyć ucznia w niezbędną wiedzę dotyczącą:

1. Budowy instrumentu i sposobu jego konserwacji.
2. Przygotowania i dopasowania stroika do gry.
3. Trzymania instrumentu.
4. Zasad higieny
5. Prawidłowej postawy grającego.
6. Oddechu.
7. Zadęcia.
8. Układu rąk i palców.
9. Prawidłowego czytania tekstu muzycznego w aspekcie artykulacji, dynamiki, frazowania oraz perfekcyjnego podziału rytmicznego.
10. Realizowania utworów zgodnie z kanonami stylu i formy muzycznej.
11. Umiejętności pamięciowego opanowania materiału.